

IŠ PLOKŠČIOJO PASAULIO

arba SKRYBĖLĖ, PILNA MUZIKOS

...Sako: jei penkių minučių kūriniai reikia valandos aiškinimui, nėra gerai. Sako: kūrinys pats už save turi kalbėti ir būti aiškus be ilgų pristatymų. Tiesa, yra atvejų, kai tai padaryti būtina - ar dėl kūrinio specifikos, ar dėl visuomenei visai nežinomų, tačiau kūrinio atskleidimui labai svarbių, kūrinio neatskleidžiamų aplinkybių. Vokiečių rašytojas Thomas Mannas yra net *Romaną apie romaną* parašęs, kuriame detalai nagrinėja kito savo romano *Daktaras Faustus* turinį ir prasmę. Mano argumentai kiek kitokie - ne tiek apie savo kūrinį čia rašau, kiek apie jį pagimdžiusias aplinkybes. Lietuvoje anglų rašytojo sero Terence David John Pratchett'o (1948-2015), literatūros pasaulyje žinomo trumpesniu Terry Pratchett'o vardu kūryba žinoma, tačiau ne taip, kaip vėliau jo idėjas į suprantamesnę erdvę perkėlusio knygu serialo herojaus Harry Potter'io fantastinių nuotykių autorė Joanne Rowling, sumaniai ir talentingai tęsianti Pratchett pradėtą savitų britų legendų ciklo tradiciją. Didžiulis įmantriai susietų apysakų ciklas *Discworld (Plokščiasis pasaulis)* Vakarų pasaulyje tapo tikru prekės ženklu ir trijų (kol kas) į lietuvių kalbą išverstų knygų dėka pasiekė mūsų skaitytojus. Iš jų įspūdingiausia - *Skrybėlė, pilna dangaus*, kurią meistriškai išvertė Danguolė Žalytė, įveikusi specifinę, vertėjams keblią Terry Pratchett'o kalbą, potekstes, nesibaigiančią sąmojų ir sąvokų žaismę. Tiesa, rašytojo literatūrinė kalba specifinė ir vertėjams labai sunku perteikti anglų kalbos niuansus, potekstes, žodžių, sąmojų bei sąvokų žaismę. Atradęs šią neįtikėtinai aktualią ir žaismingą literatūrą panūdau bent kelias jos sukeltas vizijas ir mintis perkelti į muzikos pasaulį, kuris irgi dabar gana plokščias, ypač atsiskius turinio gilumo ir dvasios orumo. Taip gimė visą koncerto dalį užimanti septynių dalių simfonija *Iš Plokščiojo pasaulio*, kurioje savaip išgirdau Terry Pratchett'o sukurtą vaizdinių garsyną.

Dėkoju maestro Modestui Pitrėnui ir Lietuvos Nacionalinės filharmonijos simfoniniam orkestrui, kuriam ši simfonija ir skiriama kaip padėka už jų ryžtą garsinant ne tik šį mano naują kūrinį, bet ir visą lietuviškos simfoninės muzikos garsyną.

Iš Plokščiojo pasaulio / *From Discworld*

simfonija pagal / *symphony by* Terry Pratchett (2019)

(pasaulinė premjera / *world premiere* – 2019 12 14 Lietuvos Nacionalinė filharmonija, Vilnius)

I. Pamatyk save / *See Me*

II. Spiestas / *Hiver*

Spiestas - greičiau Reiškiny, nei būtybė. Nematomas, tačiau jaučiamas. Kitaip sakant - kažko spiečius. Gali tūnoti tavyje tau nežinant.

Hiver - a strange organism in many ways. They are like bodiless minds, but incapable of thought. Normally, they cannot be seen. Hiver being the French word for winter.

III. Nuščiuvęs kraštovaizdis / *Husted Landscape*

...būtų pasakiusi, kad kraštovaizdis nuščiuvęs, o tai ne tas pats kaip nutilęs. Nuščiuvusios būna katedros vidurnaktį. ...*would have said it was a hush, which is not the same as silence. A hush is what you get in cathedrals at midnight.*

IV. Samanėlių lopšinė Marlinei Skauduolei / *Moss Lullaby for Tiffany Aching*

Neužmirkite. Miegas čia niekada nesibaigia.

Do not fall asleep here. Sleep here never ends.

V. Dar kartą pamatyk save / *See Me Again*

VI. Raganų išbandymai / *The Witch Trial*

Paskui... paskui prasidėjo raganų išbandymai. Juk dėl jų šiandien ir susirinkta, tiesa? *And then...there were the Trials themselves. That was the point of the day, wasn't it?*

VI. Coda

Tavo ateitis, ne ko nors kito.

Your own future, not someone else's.